

→ Blå bog

Jesper Poulsen er uddannet agronom og har de seneste ni år været senior-konsulent i Seges Svineproduktions afdeling »Ernæring & Fodring«, hvor han arbejder med vækstdyr. Har en fortid som svineproduktionskonsulent og i foderstofbranchen.

Valg af fodersystem til slagtegrise – vådfoder eller tørfoder, restriktivt eller ad libitum

Foder: Der er flere forhold, der afgør, om man som slagtegriseproducent skal vælge vådfoder eller tørfoder i besætningen, og nogle af disse forhold ser ud til at have ændret sig i de seneste år.

Af Jesper Poulsen, Seges Svineproduktion

Om man er til vådfoder eller tørfoder kan afhænge af så mange ting. De mest hørte argumenter for at vælge vådfoder plejer dog at være: »Man har mulighed for at lave billige FE, da man kan bruge restprodukter fra fødevarerindustrien som valle, brød, kager og slik«, og »Man har mulighed for at fodre restriktivt, hvis man bruger vådfoder«.

Med hensyn til muligheden for at skaffe disse restprodukter er det vel efterhånden blevet så som så, og det er langt fra alle vådfoderbesætninger, der har tilgang til dem.

Så er der det andet argument med det ønskelige i at kunne fodre slagtegrise restriktivt.

'Grundloven' i slagtegriseproduktion kan udtrykkes i de tre grafer, som ses

i figuren, og de viste sammenhænge er børnelærdom for enhver slagtegriseproducent.

Jo mere en gris æder, desto højere daglig tilvækst opnås, men på et tidspunkt vil en øget foderstyrke bevirke, at kødprocenten begynder at falde samt, at foderudnyttelsen bliver forringet. Da økonomien i slagtegriseproduktion er en sammenvejning af de tre nævnte produktivetsparametre, er det afgørende at finde den rigtige balance mellem disse for at få den bedste økonomi i sin produktion.

Det rigtige balancepunkt er forskelligt fra besætning til besætning og ændres over tid i takt med ændret notering og ændret foderpris.

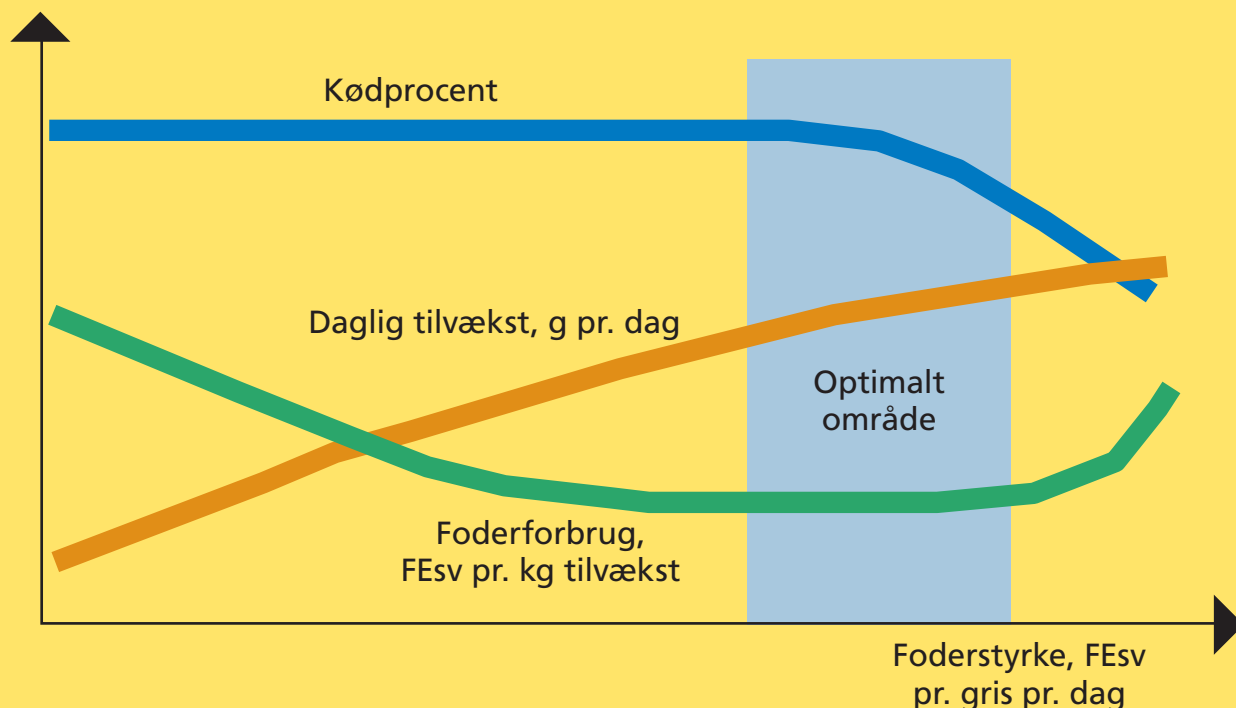
Ud fra de viste sammenhænge er det dog tydeligt, at en høj foderstyr-

ke potentielt kan ødelægge økonomien i en slagtesvineproduktion. Her er det, at man køber en forsikring ved at vælge et fodersystem, der har mulighed for restriktiv fodring. Så kan man skrue på knappen, der hedder foderstyrke, indtil produktiviteten og økonomien er optimal. I disse besætninger er der i fodercomputeren sat en værdi ind, som angiver hvor mange FE/gris/dag, der er det maksimale – kaldet slutfoderstyrken.

I tørfoderbesætninger derimod er det umuligt eller meget svært at fodre restriktivt. I de fleste besætninger anvendes rørfoderautomater. Foderet er tilgængeligt døgnet rundt, og oftest er der vandnipler i foderautomaten.

Har sammenhænge ændret sig

De seneste 4-5 år er der

kommet mere og mere tydelige signaler fra produktionen om, at den enkelte besætning kunne øge slutfoderstyrken uden, at det havde så stor negativ effekt på kødprocent og foderudnyttelse, som 'børnelærdommen' ellers angiver. Våd-foderbesætningerne har i samarbejde med deres rådgivere derfor stille og roligt øget den højeste foderstyrke, der blev tildelt grisene i den sidste del af vækstperioden. Trin for trin er mange vådfoderbesætninger på den måde efterhånden nået til en foderstrategi, der er tæt på en ad libitum-situation.

Hvad der er årsag til, at en høj foderstyrke ikke har så markant negativ effekt på kødprocent og fodereffektivitet, vides ikke, men en nærliggende tanke er, at avlen har spillet en rolle her.

Perspektivering

I to følgende artikler i det-

Sammenhængen mellem foderstyrke (optaget foder pr. gris pr. dag) samt de tre produktivetsparametre tilvækst, kødprocent og foderudnyttelse

te helikopterperspektiv beskrives resultatet af to nye afprøvninger udført af Seges Svineproduktion. Da forsøgene blev planlagt helt tilbage i 2017, var det stadig med udgangspunkt i vores 'Grundlov', som ses i figuren. Resultaterne af det ene forsøg overraskede os, og var ikke det, vi forventede, da vi beskrev hypoteserne og formålet med forsøget.

Til gengæld passer disse resultater godt ind i den nye hverdag, som vi ser i vådfoderbesætningerne med hensyn til foderstrategi. Både forsøgsresultaterne og de nye erfaringer fra praksis er gode at forholde sig til, hvis man går med tanker om, hvilket fodersystem der er bedst i ens egen besætning.

Håbet med dette helikopterperspektiv er derfor især at gøre det muligt for slagtegriseproducenter, der står og overvejer fodersystem og foderstrategi, at træffe den bedst mulige beslutning net-

op i deres besætning og deres situation ved at få de nyeste impulser med fra praksis og forsøg.

Skal du godt igang er Nørager Træløst et naturligt valg

Få en stærk pris på en **STÅLHAL** fra Nørager

Se vores produkter online

Få en stærk pris på en **RIDEHAL** fra Nørager

Ring til Niels

NØRAGER TRÆLØST A/S
Tlf. 98 55 12 66 - www.n-e-j.dk